

SULTANI ÖLDÜRMEK 2012

Ahmet Ümit 1960-

KİŞİLER

Müştak Müştak, 60'lı yaşlarını geçmiş, öğrenci olarak girdiği üniversitede artık bir tarih profesörü olarak ders vermektedir. Uzmanlığı Osmanlı Devleti ve Fatih Sultan Mehmet'dir. Yıllar önce asistan iken çok aşık olduğu sevgilisi Nüzhet, hiç haber vermeden bir mektupla onu terk ederek yurt dışında bir üniversiteye gitmiştir. O günden beri hayatına sevgili olarak başka kadın almamış ve evlenmemiştir. Ailesinden kalma konağı, kuzeni Şaziye ile birlikte müteahhide vererek bir apartman yaptırmışlar ve burada oturmaktadırlar. Babası tarafından hep zorlanmış, ezilmiş ve sevgi gösterilmemiş, teyzesi tarafından aşağılanmış, annesinin kanatları altında korunarak büyümüştür. Akademik hayatta başarılı olmasına rağmen içe dönük ruh haline sahiptir. Psikiyatr kuzeni, unutmaya hastalığına psikonejik füğ teşhisini koymuştur. Benliğinde kendisine tezat gelen özelliklerini onu etkisine alan ayrı bir kişiymiş gibi görerek, sık sık çatışma yaşar.

Nüzhet Nüzhet, İstanbul'da bir asistan iken kariyerine yurt dışında devam ederek dünyaca tanınan, Osmanlı Devleti'nin klasik çağı konusunda uzman bir tarih profesörü olmuştur. Dünya'nın en iyi üniversitelerinden davet almakta ve tezleri her yerde okunmaktadır. Asistan iken çok uğraşarak burs bulmuş ve arkasında sadece bir mektupla sevgilisinden habersiz Chicago'da bir üniversiteye gitmiştir. Kariyerine orada devam etmiş ve bir sanat tarih uzmanı olan Jerry ile evlenmiştir. 60'lı yaşlarında, ölmeden bir süre önce eşinden ayrılır. Tarih konusunda; hangi ırktan, hangi ülkeden olursa olsun her tarihçinin, tarihi kişilikleri ve olayları objektif değerlendirmesi ve resmi ideolojilerin, dinin etkisinden kurtulması gerektiğini düşünmektedir.

Tahir Hakkı Tahir Hakkı, 82 yaşında, karısını 2 yıl kadar önce kaybetmiş, saygın bir tarih profesörüdür. Müştak ve Nüzhet'in hocasıdır. Hiç çocuğu olmamıştır ama öğrencilerini çocukları gibi görmektedir. Mesleğini çok sever ve ilerlemiş yaşına rağmen birçok konferans ve faaliyete katılmaktadır.

Şaziye Şaziye, Müştak'ın teyzesinin kızı ve iyi bir psikiyatrdır. Müştak ile aynı apartmanda otururlar. Onu koruyup kollayan bir kadındır.

Başkomiser Nüzhet'in öldürülmesi olayı ile cinayet masasından Başkomiser Nevzat ve ekibi Ali ile Zeynep ilgilenmektedir. Başkomiser Nevzat sakin, deneyimli ve iyi biridir.

Çetin Çetin, Tahir Hakkı'nın şimdiki asistanlarından birisidir. Geçmişinde siyasi bir örgütün militanı ve üniversite'de iki yaralama olayına karışmış sinirli, duruma göre kolayca kabalaşabilen birisidir. Hikâyede kendisine pek yer verilmeyen diğer asistan Sibel ile birliktelikleri olduğu ve Sibel'in Çetin'den ayrıldığı anlaşılmaktadır.

ÖYKÜ

Müştak'ın terk edilmesi Müştak ve Nüzhet üniversitede asistanken sevgilidir fakat Nüzhet bir gün Müştak'a hiç haber vermeden bir mektup bırakarak yurt dışında bir üniversiteye gider. O günden sonra 21 küsur yıl boyunca bir daha hiç konuşmazlar. Müştak 7 yıl boyunca ona mektuplar yazar ama hiç cevap gelmez. Hep onun arayacağı günü bekler. Unutmak için çabalar fakat her seferinde aynı hisler geri gelir. Nüzhet'e karşı özlem, kızgınlık ve hınç doludur.

Müştak'ın hastalığı Nüzhet'e çok aşiktir ve ondan bu şekilde ayrılmak Müştak'ı çok sarsmıştır. Nüzhet onu terk ettikten 1 ay sonra tik krizi ilk kez başına gelmiştir. Bilincini yitirdikten birkaç saat sonra kendisini bir yerde bulmakta ve o zaman süresinde neler yaptığına veya yapıldığına dair hiçbir şey hatırlamamaktadır. Teyzesi'nin kızı Şaziye tanı olarak unutkanlık türlerinden biri olan psikojenik füğ hastalığını belirlemiştir. Aşırı üzücü olaylar nedeniyle unutmaya nöbetleri yaşıyor olabilirsin demiştir.

Nüzhet onu terk ettiğinde, annesi öldüğünde ve son olarak da Nüzhet'in onu 21 yıl sonra aradığı günde bu durum başına gelir.

Nüzhet'in öldürülmesi 21 küsur yıl sonra birden Nüzhet, Müştak'ı arar ve hiçbir şey olmamış gibi onunla konuşarak, evine yemeğe davet eder. Sanki uzun zamandır görüşmeyen eski iki dost gibi konuşur. Müştak'ın aklından farklı şeyler aynı anda geçse de teklifini bir anda kabul etmiş bulur kendini. Fakat kendinde olduğu bir sonraki anda Nüzhet'in oturduğu Sahtiyan Apartmanı'nda, ahşap asansörün önünde bulur kendini. Hastalığı yine bir şok anında nüksetmiştir ve nasıl hazırlandığını, evden oraya kadar nasıl geldiğini ve diğer hiçbir ayrıntıyı hatırlamamaktadır. Heyecan, şaşkınlık, merak gibi duygu geçişleri içinde ve zihninde anılarla eski sevgilisinin evinin olduğu kata çıktığında kapının aralık olduğunu görür. Zile basmasına rağmen kimse kapıya gelmemektedir. Eve girer ve bir süre sonra onu tekli koltukta, oturur vaziyette görür. Önce loş ışıktan dolayı ölmüş olduğunu anlamaz. Kısa bir süre sonra, yıllar önce hem kendine, hem Nüzhet'e aldığı, ucunda Fatih'in tuğrasının yer aldığı gümüşten mektup açacağı boynuna saplanmış vaziyette Nüzhet'i bulur. Yıllardır sevdiği, kızdığı, hayali ile yaşadığı kadın ölmüştür. Hastalığı dolayısıyla kendisinin öldürdüğünü ve hatırlamadığını düşünerek kahrolur, ilk şaşkınlığı atlatınca da evde cinayeti işleyip işlemediğini anlayabileceği ipuçları arar. Ama bir kanıt bulamaz. Yine de mektup açacağını kendinin ki olduğunu düşünerek Nüzhet'in boynundan çıkarır. Kan olan ellerini yıkar ve sonrasında mektup açacağını ve sabunu parmak izlerini yok etmek için yanına alır. Evde elinin değdiği her yeri de siler. Kapıyı kapatıp oradan uzaklaşmaya çalışır ve en sonunda vapurda mektup açacağını ve sabunu denize atarak evine gider. Bu sırada Tahir Hoca onu arar ve yemeğe onu da davet ettiğinden ama gelemeyeceğinden bahseder. Müştak kendisinin yemeğe gitmeyi kabul etmediği yalanını uydurur.

Cinayet ile ilgili şüpheler Bu saatten sonra Müştak sürekli Nüzhet'i öldürüp öldürmediğini veya kimin öldürmüş olabileceğini anlamaya ve bulduğu bilgileri birleştirmeye çalışır. Eve gelince kendisine ait olan mektup açacağını bulamamıştır. Cinayet masasından Başkomiser Nevzat ve ekibi ifadesini almış, hatta Nüzhet'in evinde bulunduğu tarihi çalışmalarına danışmanlık yapması için Müştak'ı olay yerine bile çağırmışlardır. Müştak her şeyi onlara anlatmaz. Eskiden sevgili olduklarını bile söylemez. Bu süreçte kendisi hariç şüphelendiği 3 farklı kişi vardır. İlk ihtimal ise Nüzhet'in yeğeni Sezgin'dir. Müştak Sezgin'i çocukluğundan beri görmemiştir ama Nüzhet ile telefonda konuştukları sırada, Nüzhet Sezgin'in evi satmak istediğini, kendisini bu konuda sıkıştırdığını söylemiş ve çok paragöz birine dönüştüğünden şikâyet etmiştir. Bunları polise anlatınca Sezgin gözaltına alınmıştır fakat ertesi gün delil yetersizliğinden serbest bırakılır. Sezgin o an nerede olduğunu kanıtlayabilmiştir. Diğer şüphe ettiği kişiler ise Tahir Hakkı ve asistanlarıdır. Tahir Hakkı ve öğrencilerinin Fatih Sultan Mehmet ve ulusal menfaatler konusundaki hassasiyeti yüzünden Nüzhet'i öldürmüş olabileceklerini düşünmektedir. Çünkü Nüzhet'in evdeki çalışmalarından ve birkaç kişiden öğrendiği bilgilere dayanarak Nüzhet'in baba katiliği, çocuk ve kardeş katiliği üzerine okumalar yaptığını ve Fatih Sultan Mehmet'in tahta çıkmak için babası II Murat'ı zehirlemiş olabileceği ihtimali üzerinde durduğunu düşünmektedir. İkinci şüphelisi ise Tahir Hakkı'nın asistanı Çetin'dir. Çetin'in bu işi tek başına yapmış olabileceğini düşünür. Tahir Hakkı bir toplantıda Nüzhet'e düşüncelerinden dolayı kızdığını, hatta Müştak'ın eski, Nüzhet'in şimdiki asistanı Akın'ın sırtına sert bir tokat attığını, elinden zor aldıklarını ve arkalarından kızgınlıkla kötü şeyler söylediğini anlatmıştır. Müştak'da Çetin'in saldırgan yapısına şahit olduğundan ve Fatih Sultan Mehmet konusunda romantik bakış açısına sahip olduğunu bildiğinden bu ihtimal üzerinde daha çok durmaktadır. Kafası o kadar karışmıştır ki teyzesinin kızı Şaziye'nin bile cinayeti işlemiş olabilme ihtimalini bir an düşünmüştür. Sevgiliyken Nüzhet'e anneannesinin Çeşm-i Lal isimli, değerli bir gerdanlık takımını hediye etmiş ve Şaziye gerdanlığın kayıp değil de Nüzhet'de olduğunu öğrenip, kıskanarak bunu yapmış olabilir diye bir an aklından geçirmiştir. Sonra bunun saçma olduğu kanaatine varır.

Kafa Karıştıran Detaylar Müştak kimseye güvenmemektedir, bu sebeple cinayet gecesi unutkanlık hastalığına yakalandığından ve kimlerden şüphelendiğinden kimseye bahsedemez. Olanları hatırlamaya çalışarak detayları gözden geçirir. Unuttuğu saatleri hala hatırlamıyordur ama kafasına takılan iki detay fark etmiştir. Cinayet gecesi Nüzhet'in boynunda ya da kulağında gerdanlığın bir parçasını görmemiş olmasına karşı gazetede fotoğrafı Nüzhet'in boynunda Çeşm-i Lal vardır. Diğer bir nokta ise Nüzhet'in evinden çıkarken kapıyı kapatmıştır ama polisler gittiğinde kapıyı açık halde bulmuştur.

Yeni Gelişmeler Müştak, konuşmak için gittiğinde Nüzhet'in asistanı Akın'ı çırılçıplak, fena halde dövülmüş ve dili kesilmiş vaziyette evinde bulur. Artık Nüzhet'i Fatih Sultan Mehmet ile ilgili çalışması yüzünden başkasının öldürmüş olabileceği konusunda daha çok umutlanır. Akın'ı da aynı kişinin

öldürmek istediğini düşünmektedir. Fakat olumsuz bir gelişme olur. Nüzhet'in apartmanın önünde, eskiden beri alışveriş yaptıkları büfedeki adam, Adem Dilli Müştak'ı tanır ve Nüzhet'in öldürüldüğü gece gelip bira ve sandviç almaya geldiğini, siparişlerini ve kredi kartını almadan ortadan yok olduğunu söyleyerek, unuttuğu kredi kartını Müştak'a geri verir. Müştak'a imalarda bulunup, sonrasında şantaj ile para almaya çalışacaktır. Aynı gün Tahir Hakkı ile yüzleşmeye çalışır. Ondand şüphelenmiş olduğundan bahsetmez ama ikisi de birbirleriyle Çetin ile ilgili görüşlerini paylaşırlar. Tahir Hakkı'da Çetin'e konduramasa da ondan şüphelenmektedir. Cinayetin işlendiği saatler Çetin'in nerede olduğundan emin olamamıştır. Çetin kaçamak cevaplar vermiştir. Konuşmanın olduğu günün akşamı Tahir Hakkı evinde ölü bulunur. Müştak, hocasının Çetin ile buluşacağını bildiğinden artık Çetin ile ilgili bildiklerini, şüphelerini polise anlatır.

Şüphelilere Dair Yeni Bulgular Akın hastanedeyken ve hala kendine gelmemişken biri tarafından aranır. Müştak bütün bu olaylar olmamış ve Akın'ın şu an yanında asistanlık yaptığı Profesör kendisiymiş gibi konuşur. Nüzhet ve Akın'ın yasadışı şekilde türbeyi kazdırmaya çalıştığını anlar ve adamlarla buluşur. Fakat buluşma sonunda İl Murat'ın değil Fatih'in türbesinden dna örneği almak istediğini, Fatih'in zehirlendiğinden şüphelendiğini anlar. Adamlar kendisinden şüphelenince korku ile yanında gezdirmeye başladığı babasının ruhsatlı tabancasını çıkarır ve o arbede de ateş eder. Bu olayların içine baş komiser Ali gelir. Müştak'ı takip etmiştir. Akın'a da saldıranın, türbeyi kazacak kişinin belalı oğlu olduğu o anda ortaya çıkar. Eşcinsel olan Akın, türbeyi kazacak adamın oğlu ile akşam bir şeyler içtikten sonra evine davet etmiş ve evine gittiklerinde ona dokunmaya başlamıştır. Bu durumu sindiremeyen adamda onu öldüresiye dövmüştür. Akın'a zarar veren kişi ortaya çıkınca Müştak, hayal kırıklığına uğrar. Tahir Hakkı'nın Çetin ile konuşurken kalp krizi geçirdiği, kalp masajına rağmen kurtarılmadığı da anlaşılır. Çetin korkup kaçmıştır ama katil değildir. Nüzhet'in öldürüldüğü saatlerde de eski sevgilisi ve yakın arkadaşının birlikteliğinden şüphelenip kıskançlıkla onun evinin önündeki kafede onları gözetlediği doğrulanır. Utandığı için gizlemiştir.

Müştak'ın itirafı Müştak tüm bunlardan sonra evinde olduğu bir an hiçbir şey hatırlayamadığı o saatlerde ne yaptığını izlerken bulur kendini. Adeta ruhu bedenini izliyor gibidir. Bir rüya gibidir ama gerçek olduğunu düşünür. Evinden, ucunda Fatih'in tuğrasının olduğu mektup açacağını alır ve Nüzhet'in evine doğru gider. Apartmanın önünde eskiden her zaman yaptığı gibi bira ve dilli sandviç almak için bakkala girer. Kredi kartını uzatır ama siparişlerini ve kredi kartını da almadan, hipnotize olmuş gibi apartmana yönelir. Kendini izlerken Nüzhet'e karşı hissizleşmiş, bu gençliğini yitiren kadına yabancılaşmış şekilde görür. Nüzhet konuşurken, boynuna cebinden çıkardığı mektup açacağını saplar. Artık bu görüntüden sonra Müştak katil olduğuna emin olur. Sevdiği kadını kendisi öldürmüştür ve o bir katildir. Durumu artık kabullenir, başka şüpheli de kalmamıştır. Kendine bir çanta hazırlar, her şeyi itiraf etmek için Başkomiser Nevzat'ın yanına gider. Ne olupbittiyse hepsini baştan sona anlatır. Nüzhet'in onu 21 yıl önce terk edişinden, dört gün önce gelen telefona, hafızasını yitirmesinden, eski sevgilisini öldürmüş olmasına, Sahtiyen Apartmanı'ndan panik içinde kaçışından, Tahir Hakkı ve şükerası hakkında duyduğu kuşkulardan, Adem Dilli'nin şantajından, Şaziye'nin Çeşm-i Lal tutkusuna kadar ne vara, ne yaşadıyla aktarır.

Cinayet Çözülüyor Başkomiser Nevzat ve ekibi Müştak'ı sakince dinler ve sonrasında Müştak'ın ısrarla kendisinin katil olduğuna inanmasına gülerler. Katil bulunmuş ve suçunu itiraf etmiştir. Sezgin ve Nüzhet'in evini temizleyen kadın Fazilet, aylar önce Çeşm-i Lal'in küpelerini çalmış ama dikkat çekmemek için kolyesini bırakmıştır. Müştak ve Tahir Hakkı'nın yemeğe geleceği akşam Nüzhet kolye ve küpeleri takmak ister ama küpeleri bulamayınca evi temizleyen kadını sıkıştırır. Çünkü eve başka kimse girmemektedir. Kadının üzerine çok gidince, Fazilet de Müştak'ın hediyesi mektup açacağı ile öldürür. Boğazında ki kolyeyi de alır gider fakat daha sonra korkar. Küpeler küçüktür ama koca gerdanlık fark edilir diye düşünmektedir. Müştak, Fazilet gittiğinde eve gelip cinayeti kendisinin işlediğini düşünmüştür. Müştak'tan sonra kadın tekrar eve girer ve Nüzhet'in boğazına kolyeyi takarak kaçar. O sırada kapıyı da açık bırakır. Kuyumcunun güvenlik kamerası suçlunun bulunmasında en büyük delil olmuştur.

Hikayenin sonu Müştak, aramalar sırasında polisler tarafından kendisinin yıllarca Nüzhet'e yazdığı aşk mektuplarının hala saklandığını hatta Nüzhet'in ona cevap olarak bir mektup yazıp yollamaktan vazgeçtiğini öğrenir. Soruşturma bitince mektuplar ona teslim edilir. Tüm mektuplarda ona Sultanım diye hitap eder. Ortak şarkılarından dolayı sevgiliyken bu şekilde hitap etmektedir. Nüzhet yurt dışına giderken ona olan aşkının bittiğini ama aslında onu bir arkadaş gibi hep hayatında istediğini yazmıştır. Hayatında âşık olup sevdiği başka bir sürü adamlar olsa da bir tek onu unutmadığını ve hala önemseydiğini anlatarak mektubunu bitirmiştir. Müştak Nüzhet'i başlıklar ve mezarına çok sevdiği

menekşelerden götürür. Müştak'ın mektup açacağı ise mutfak çekmecesinden çıkar, yardımcısı kavanoz açmak için kullanmaktadır, o sebeple yeri değişmiştir. Akın da iyileşince olup biteni Müştak ile konuşur. Nüzhet, Fatih Sultan Mehmet'in zehirlendiğini kanıtlasalar bile kimin öldürdüğünü öğrenmeleri mümkün olmadığı için çoktan vazgeçmiştir projeden. O akşam yemeğe de Amerika'ya gitmeden vedalaşmak, görüşmek için çağırmıştır.

TEMALAR

Aşk Nüzhet Müştak'ın ilk ve son aşkıdır. 'Şahane bir aşk, çoğu zaman harcanmış bir hayat demektir' diyen Müştak'ın, hayatının üçte ikisini kendisini ansızın terk eden gençlik aşkı Nüzhet ve onun anılarıyla dolu olarak geçmektedir.

Polisiye Romanın son kısmına kadar cinayeti kimin işlediği tahmin etmesi oldukça zor olarak işlenmiş, katil ile ilgili kısımlara çok az yer verilmiştir. Aşk cinayeti mi yoksa Osmanlı Padişahları'nın baba katiliği konusunda bir araştırmayı kabullenemeyen tutkulu tarihçilerin tepkisi mi diye düşündürüp sonunda bambaşka bir cinayet hikâyesi sunmaktadır.

Tarihi Bilgi Ünlü ve araştırmalarında cesur bir tarih profesörünün cinayeti anlatılırken, Fatih Sultan Mehmet zamanının entrikalarına ve dönemin ayrıntılı bilgisine yer verilmiştir. Tarihi ve polisiye alanlar bir arada işlenmiştir. "Tarih, geçmişte yaşananlar mıdır yoksa tarihçilerin anlattıkları mı" ikilemine değinmiştir.

Psikolojik Betimleme Hikaye'nin anlatıcısı Müştak, 21 yıl önce kendisini terk eden aşkını unutamamış, çocukluk dahil geçmişin etkisinden kurtulamamıştır. Sahip olduğu kişilik özelliklerini, yıllar önce ölmüş aile fertlerinin onun hakkındaki düşünceleri ile sürekli karşılaştırır. Kendinde onaylamadığı davranışları, içinde barındırdığı farklı kişiliklere yükleyerek onlarla konuşma ve çatışma halinde olan ve garip rüyalar gören bir kişiliktir.

KARAKTER ANALİZİ

Müştak (Duygusal)

Karakter Müştak aşırı titiz ve düzenli biridir. Bir yanda annesinin kanatları altında, onun telkinleri ile bir taraftan sevgi göstermeyen, katı ve onu sürekli eleştiren babası tarafından büyütüldüğünden mülayim, özgüvensiz ve korkak biri olmuştur. Ağırbaşlı ve geleneksel yapıda, duygusal bir adamdır. Kendisini 21 yıl önce tek eden aşkını unutamamış, bir daha da hayatına kimseyi almamıştır. İnsanları onu tutarlı, uyumlu ve zararsız olarak görmesinden memnundur ve o imajı zedelemek istemez. Olaylar karşısında genellikle temkinli davrandığı, fazla göze batmamaya dikkat ettiği, çekingen olduğu anlaşılmaktadır.

Aktivite Müştak mesleği dolayısıyla tarih ile ilgilenmekte ve roman okumayı da sevmektedir. Alanı ile ilgili konferanslar ve etkinliklere katılır. Tarihi mekanları ve kişilikleri incelemekten hoşlanmaktadır. Yıllar önce onu sessizce terk eden Nüzhet hayatında olmamasına rağmen ruhen onu çok meşgul etmektedir. Onun ile ilgili anıları düşünerek, onu bir gün arayacağını umarak günlerini geçirir. 7 yıl boyunca ona çok güzel aşk mektupları yazmış ama hiçbir şekilde cevap alamamıştır. Nüzhet hayatına giren ilk ve son kadın olmuştur.

ÖRNEK ANILAR

Eski kafalı/Utangaç Müştak, 21 küsur yıl sonra, Nüzhet'in davetiyle onun dedesinden kalma apartmandaki evine gider. Eski ahşap asansör ile yukarı çıkarken eski bir anı canlanır zihninde. Nüzhet'in annesi Müştak'ı yemeğe davet etmiştir. Yemek çok iyi geçmiştir ve Müştak her zamanki gibi çok terbiyeli, kibardır. Yemek sonrası birlikte asansörler aşağı inerken Nüzhet, üstüne atlayıp 'öp beni' der Müştak'a. "Böyle bir davranışı hiç beklemediğimden şaşkınlıkla geriye çekilmiştim. Ama kaçacak yer yoktu, o zamanlar henüz sırları dökülmemiş olan şu aynaya sırtımı dayamıştım. Hayır, beni utandırmak için yapmıyordu- ki olur olmadık yerlerde bu eski kafalı sevgilisini utandırmaktan acayip zevk alırdı. Gözleri vahşi bir ışıkla keskinleşmişti, yüzü gerilmiş, burun delikleri iştahla açılıp kapanmaya başlamıştı. Aptal aptal bakındığımı görünce 'hadi şapşal öp beni' diye tekrarlamış, vücudunu iyice bana yaslayarak 'asansör az sonra duracak' demişti. İş sadece öpmeye kalsa yapardım da Nüzhet'in hayâsızca bakan mavi gözleri, asansörü saran ıhlamur kokusu arkasının geleceğini söylüyordu. Kararsızlığımı görünce hızla kendisine çekti beni..."

Özgüvensiz/Korkak Müştak her zamanki gibi olmadık bir zamanda kafasında bazı sesler duyuyor, birileri onu itham ediyordu. "Sen hiçbir zaman saldırmayı öğrenemeyeceksin Müştak. Hep böyle pısrık bir çocuk olarak kalacaksın." Kimdi bunu söyleyen? Babam mı, teyzem mi, annem mi? Hayır annem söylemez. Aman kim söylerse söylesin, gerçek değil miydi? Konağın altındaki sokaktaki çocuklardan hep sopa yiyip gelmiyor muydum? Çok istememem rağmen hatta bu isteğimde son derece haklı olmama rağmen benimle alay eden o serserilerden birinin suratının ortasına şöyle okkalı bir yumruk yerleştirmeyi ya da sağlam bir Osmanlı tokadı aşk etmeyi hiç becerememişim. Bundan sonra da becereceğim yoktu. Hep böyle pısrık biri olarak kalacaktım."

Çekingen Çetin, Müştak ile konuşurken Nüzhet'in bir çok konuda Fatih Sultan Mehmet'i suçladığından, Osmanlı'da Roma İmparatorluğu'nda olduğu gibi öldürme geleneğinin yaygın olduğunu ve Fatih'in kardeş Katli Ferman'ını örnek gösterdiğinden yakınmaktadır. Tahir hoca'nın bu görüşe karşı çıktığını ve kendisinin de Kardeş Katli Fermanı'nın gerekli olduğunu savunduğunu belirtir. Müştak'ın tezinde yazdıklarının da Tahir Hoca'nın ve onun görüşünü desteklediğini söyler. "Her zaman çekingen biri olduğumdan, konuşurken de, yazarken de hem İsa'yı hem Musa'yı ve elbette sevgili peygamberimiz Hz Muhammed'i ve de hepsinden önemlisi onlara inananları ve de soylu geçmişine dil uzatıldığında dünyayı ateşe vermekten çekinmeyen ulusal gururuna düşkün insanlarımızı gücendirmemek için lafı eveliyip gevelediğimden görüşlerim her tarafa çekilebilirdi. Yani Çetin'in kardeş katli tezim hakkında söyledikleri hiç de gerçeğe uzak değildi. O yüzden sesimi çıkarmamıştım."

Duygusal Müştak, Tahir Hoca ile cinayeti Çetin'in yapmış olabileceğinden şüphelendiğini konuşmak ister. Gece bir türlü uyuyamayıp sabah kalkamadığından hoca ile olan randevusuna geç kar. Tahir Hakkı çoktan İstanbul'un fethini anlatarak rehberlik ettiği gezisine başlamıştır. O da katılır ve konuşmak için uygun anı beklemeye karar verir. Tahir hoca gezi otobüsündekilere İstanbul'un fethini Osmanlı cenahı gözünden anlatırken kuşatılanlar açısından olanları Müştak'ın anlatacağını söyler. Müştak panikler. "Ne zaman Konstantinopolis'in kuşatmasından söz açılrsa yüreğime belli belirsiz bir keder çöker, kendimi bir parça buruk hissederim. Bu ruh hali ilk kez, Nicolo Barbaro'nun kuşatma günlüklerini okuduğumda ele geçirmişti benliğimi. 1453 yılının 6 Nisan'ından 29 Mayıs'sına kadar geçen o müthiş kuşatmanın 54 gününü bizzat yaşayan bu doktorun yazdıklarını okurken gözyaşlarımı tutamamıştım. 'Tarihçinin duygusal olmaya hakkı yoktur Müştak. Savaşları onları yaratan koşullar içinde değerlendirmek gerekir.' Tamamıyla doğru bir önerme ama gel gör de bunu yüreğime anlat."

Temkinli Çetin, Tahir hoca'nın isteği üzerine Müştak'ı arabayla alıp onun yanına götürülecektir. Fakat Müştak uyuyakalıp Çetin'in onu alacağı yere gidemeyince, Çetin onu almaya evine gelmiştir. Çetin'in katil olmasından şüphelenen Tahir, evinde bir hanım arkadaşının olduğunu söyleyerek Çetin'i eve davet etmemiş, o da beklemek için arabasına gitmiştir. "Tamam hocam sorun değil, aşağıda beklerim" dedi Çetin. "Çetin kapının önüne kara bir bulut gibi çöken varlığını toplayıp giderken bende kapıyı kapattım. Hızla banyoya yönelecektim ki, durdum. Kapıyı böylece bırakıp gidemezdim, maazallah bir omuzda açarlardı. Anahtarını ardı ardına iki kere çevirerek kilitledim, yetmedi zinciri de taktım. Paranoya mı? Hayır, temkinlilik..."

Nüzhet (Girişken)

Karakter Nüzhet, dünyaca ünlü, başarılı bir tarih profesörüdür. Nüzhet, hikâyenin başında öldürüldüğü için onun karakterine dair ayrıntılar, anlatıcı olan Müştak'dan öğrenilebilmektedir. Müştak onun çalışırken çok disiplinli olduğunu ama eğlenceye her daim zaman ayırdığını söylemektedir. Mümtaz'ın aksine neşeli, hal ve hareketlerinde rahat, cüretkâr bir kadındır. Öne çıkmayı, ilgi çekmeyi sevdiğinden farklı ve zor konularda çalışmayı sevmektedir ve çoğu konuda önce kendini düşünmektedir.

Aktivite Nüzhet, Osmanlı Klasik Çağ denilince akla gelen ilk profesörlerdendir. Bu konuda konuşmalar yapmakta ve tezler yazmaktadır. Osmanlı Tarihi'ne bambaşka bir yorum getirmeye çalışmaktadır. Edebiyata ve şiire meraklıdır. Roman okuma tutkusunu Müştak'a o aşlamıştır. Bir dönem şiir yazmıştır. Eskiden Müştak ile bir araya geldiklerinde sık sık tekel birası içip ve dilli sandviç yemeyi çok sevmektedir. Hayatı dolu dolu yaşamayı sevdiğinden her anından zevk almaya çalışmaktadır. Tarihçi olması nedeniyle de tarihi yerleri sıklıkla gezmektedir. Ölmeden önce Fatih Sultan Mehmet'in oğlu tarafından öldürülmüş olabileceği tezi üzerinde çalışmakta ve bu konuda tarih çevrelerince yadigarlanmaktadır.

ÖRNEK ANILAR

Hayat dolu Müştak yine Nüzhet ile olan eski anılarını hatırlar. "Nüzhet'den ayrılıp evime geldiğimde bile saatlerce o tuhaf heyecandan kendimi kurtaramazdım. Belki de bunun için aşık olmuştum ona; gizliden gizliye içimden geçenleri o rahatça yapabildiği için. Üstelik kışkırtıcı şekilde. Adeta meydan okuyarak. İşin ilginç yanı yaşamaktan bu kadar zevk alan, günün hiçbir anını kaçırmak istemeyen Nüzhet'in bu kadar başarılı bir akademisyen olmasıydı. Alman Lisesi'nde aldığı disipline bağlılığı bunu. Eğlence zamanı eğlence, iş zamanı iş."

Neşeli Müştak, karlı bir gün Nüzhet'i anımsamaktadır. "...Hızını alamayıp enerjisini nereye dökceğini bilmeyen bir oğlan çocuğu gibi omzuma yalandan birkaç yumruk bile atmıştı. 'Kar topluyor. Bu akşam kar yağacak...' O bitmek bilmez neşesi içinde, durduğu yerde duramıyordu Nüzhet."

Girişken/Cüretkar Müştak vapurla giderken uzaktan Topkapı Sarayı'nın kulelerini, çatılarını, kubbelerini ve surlarını görür. Bu kutsal mekan onun için iki kere anlamlıdır. Nüzhet ile duygularını ilk burada konuşmuşlardır. "Nüzhet'e duygularımı ilk kez Bab-üs-saade'nin yanı Mutluluk Kapısı'nın önünde söylemişim. Söylemişim dediğime kanarak, hislerini açıklayan kişinin ben olduğumu sanmayın. Nerdeeee? Elbette sevgisini dile getiren kişi önce Nüzhet olmuştu. Gözlerimin içine bakan da, elimi tutan da... Ben ise mutluluktan şapşallaşıp cülus törenlerinin yapıldığı kapının önündeki mermer sütunlarının birinin dibinde öylece kalıvermişim. Öylece kalıvermek kabul edilebilirdi ama cüretkar sevgilim, arsız bir kedi gibi bana sınışıırken, meraklı gözlerle bizi süzen orta yaşlı iki Alman turisti göstererek bizi izliyorlar diye işin tadını kaçırmayı başarmıştım."

Tahir Hakkı (Akıllı)

Karakter Tahir Hakkı deneyimli ve bilgili bir tarih profesörüdür. Mesleğine aşık, işinde de oldukça aktif biridir. Hikayede akıllı, temkinli, uzlaşmacı ve şakacı bir profil çizmektedir. Öğrencilerini sever, onlarla iyi ilişkiler geliştirir ve onlara korumaya yönelik davranışları vardır. Bunların yanında öğrencileri ister asistan ister artık Profesör olsun, yaşının ve deneyimlerinin verdiği üstünlüğü de öğrencilerinde kullanmakta sakınca görmemektedir.

Aktivite Tahir Hakkı 82 yaşında olmasına rağmen işi ile ilgili aktif bir yaşamı vardır. Konferanslar verir, gezi gibi faaliyetlere katılarak rehberlik ve tarih ile ilgili konularda meslektaşları, öğrencileri ile ev sohbetleri yapmaktadır. Düzenli bir hayatı vardır. Akşamları erken yatar ve zamanını verimli kullanmaya çalışmaktadır.

ÖRNEK ANILAR

Korumacı/Düşünceli Müştak ve Tahir Hakkı, Çetin'in katil olabileceği üzerine şüphelerini birbirlerine itiraf ederler. Müştak, artık bu konuda bildiklerini Başkomiser Nevzat'a anlatmaları gerektiğini, olaya ait bütün bilgilerin onda olduğunu ve bildiklerini anlatırlarsa parçaları birleştirip katili bulabileceklerini söyler. Fakat Tahir Hoca emin olmadan asistanlarının başını belaya sokmak istemez ev karşı çıkar. Önce Çetin ile konuşmak ister ve Müştak'ın uyarılarına rağmen yanıt vermeye kararlıdır. "Evet, ne var bunda? Daha önce de defalarca geldi evime. Hatta bir anahtarım bile var onda. Biliyorum benim için kaygılanıyorsun ama boşuna. Ne Çetin, ne Erol, ne de Sibel... O kadar kötü çocuklar değiller. Belki de yanılıyoruz, belki de hiçbir ilgileri yoktur Nüzhet'in ölümüyle..."

Uzlaşmacı/Temkinli Tahir Hakkı Müştak'a göre çıkarlarının nerede olduğunu bilen ve temkinli davranan birisidir. 'Fincancı katılları ürkütmemekte fayda var. Yoksa kırılan zücaciye'nin parasını bizden alırlar.' öğüdünü hatırlar. " Bunca yıllık öğrenim hayatında tek bir katırı bile ürkütmeden, kırılan tek bir fincan için bile fatura ödemedem bugünlere gelebilmişim. Neredeyse genç Cumhuriyetimizle yaşatılan bu adam, sık sık darbelerle sekteye uğrasa da hala ağır aksak yürümeye çalışan demokrasi serüvenimiz boyunca hem darbeci askerlerle, hem de onlardan sonra gelen sivil siyasetçilerle canciğer kuzu sarması olmuş, farklı kesimlerden insanların takdirini kazanmıştı. Benim gibi onu sevenler bu özelliğini her kesime gösterdiği mesafeli duruşa bağlamışlardır."

Akıllı/Planlı Müştak Tahir Hoca'nın da Çetin'den şüphelendiğini öğrenince olayın olduğu andan beri düşündüğü şeyi hocaya sormak ister. Katil olduğunu düşündüğü birini neden onu alması için Müştak'a yollamıştır. "Katil olduğundan emin değildim ki. Sana yolladım çünkü ondan kuşkulandığımı biliyordum. Dün gece sen m deyince, konunun Çetin olduğundan emin oldum. Aklima seninle onu buluşturmak"

geldi. Kısa bir yolculuk boyunca da olsa tepkilerini gözlemlemem, onunla konuşmam ve bir fikre sahip olmanı umuyordum. O sebepten sana yolladım.”